

Od naknada na ime onesposobljenja ka produktivnom zaposlenju

Pod-regionalna konferencija
u organizaciji MOR-a

Pod-regionalni ured za centralnu i istočnu Evropu, Budimpešta
u saradnji sa
Odjelom za vještine i zapošljivost, Ženeva

Centar Reumal, Fojnica,
Bosna i Hercegovina

6-8. oktobra 2005.

**Ova konferencija se odvija pod pokroviteljstvom
Federalnog ministarstva socijalnih poslova i generacija, Austrija
uz daljnju podršku**

**MOR projekta tehničke saradnje: “Jačanje socijalne zaštite u jugoistočnoj
Evropi”, koji podržava Vlada Francuske**

**ILO Pod-regionalni ured za centralnu i istočnu Evropu, Budimpešta
Centar REUMAL, Fojnica**

Obrazloženje:

Politike namijenjene osobama sa onesposobljenjem predstavljaju važno pitanje za sve evropske zemlje (naravno i druge) kada se radi o obezbjeđivanju jednakih mogućnosti osobama sa onesposobljenjem bez obzira na uzrok. Mnoge zemlje u jugoistočnoj Evropi, koje su u posljednjoj deceniji bile teško pogodjene regionalnim sukobom na Balkanu, još uvijek treba da integriraju osobe koje su onesposobljene posljedicama tih sukoba, kako nekadašnjih vojnika, tako i civilnih žrtava rata. Obezbeđenje socijalne pomoći, socijalnih i zdravstvenih usluga, ali i usluga profesionalne rehabilitacije tim osobama, ali i onima čije je onesposobljenje posljedica odsustva zaštite na radu na radnim mjestima, te drugih nezgoda na radu, još uvijek predstavlja ogroman izazov za izrađivače politika.

S daljnjim napredovanjem ekonomске i političke tranzicije, koja još uvijek nije okončana, prioritet treba da se preusmjeri sa davanja substituta prihodima na re-integraciju osoba sa onesposobljenjem u svijet rada.

Ovakav zahtjev postavlja izrađivače politika pred nekoliko izazova:

- On od njih traži da suze opseg politika kompenziranja gubitka prihoda nastalog u vezi sa onesposobljenjem, pod uslovom da se politike socijalne pomoći ne koriste u druge svrhe (npr. politike tržišta rada, politike koje se odnose na prava veterana, itd.)
- On od nih traži da se preusmjere sa medicinski definisanog pristupa onesposobljenju i fokusiraju na radnu sposobnost (zapošljavanje, ostanak na poslu i vraćanje na posao)
- Da ispitaju postojeće uslove koji obeshrabruju zapošljavanje osoba sa onesposobljenjem kao i njihov povratak na posao
- Da izvrše pregled postojećeg obezbjeđenja medicinske rehabilitacije i uspostave i ojačaju veze između nje i profesionalne rehabilitacije.

Ova konferencija treba da izvrši pregled napora koji se čine u državi kako bi se fokus podrške osobama sa onesposobljenjem preusmjerio ka mjerama koje će im omogućiti da ostvare svoje pune potencijale. Konferencija će se odvijati na temelju aktivnosti MOR-a u oblasti upravljanja profesionalnom rehabilitacijom u Bosni i Hercegovini u 2002. (zakonodavstvo i njegovi uticaji na stimulacije za rad i podršku ponuđenim uslugama rehabilitacije).

Istraživanje politika zapošljavanja osoba sa onesposobljenjem u jugoistočnoj Evropi će predstaviti tim koji je prevashodno sastavljen od NVO-a¹ koje djeluju u oblasti onesposobljenja iz cijelog regiona.

Ciljevi Konferencije

- Da se postigne zajedničko poimanje veza – i uzajamno podržavajućih i tenzija – između politika zapošljavanja, politika tržišta rada i politika socijalne zaštite (naknada na ime onesposobljenja²)
- Da se postigne jedinstveno poimanje stimulativnih/destimulativnih funkcija sistema naknada na ime onesposobljenja u pogledu integracije korisnika u tržište rada
- Da utvrde potencijalne koristi prelaska sa pristupa utemeljenih na naknadama ka pristupima integrisanja u tržište rada u politikama namijenjenim osobama sa onesposobljenjem
- Da se postigne jedinstveno poimanje faktora koji podržavaju privlačnost zapošljavanja ili povratka na rad u vezi s posebnim potrebama osoba sa onesposobljenjem koje žele da se zaposle ili vrate na posao
- Da izrade prvi set narednih koraka za reformu strategije namijenjenih osobama sa onesposobljenjem u pravcu njihovog uključivanja u svijet rada.

Učesnici:

Konferenciji će prisustvovati 30 učesnika iz BiH, sa državnog, regionalno/entitetskog i općinskog nivoa, kao i po dva predstavnika iz Albanije, Hrvatske, BJR Makedonije, Moldavije, Crne Gore i Srbije, koji su

- izrađivači politika, ili
- viši državni službenici institucija tržišta rada i socijalne zaštite/pomoći, ili
- menadžeri rehabilitacionih institucija koje pružaju usluge u oblasti politika namijenjenih osobama sa onesposobljenjem ili srodnih oblasti, ili
  - NVO-e koje djeluju u oblasti onesposobljenja u Bosni i Hercegovini i drugim zemljama jugoistočne Evrope.

-

Jezici:

Engleski-službeni jezici BiH uz obezbjeđenje simultanog prijevoda.

¹ Ne-vladine organizacije.

² Invalidnina.

Četvrtak, 6. oktobar 2005.

do 17.30	Dolazak učesnika u Centar Reumal, Fojnica
15.00-17.30	Registracija
17.30	Otvaranje konferencije Pozdravni govor gđin. Eldan Lokmić , direktor Reumal centra Pozdravni govor predstavnika Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine Pozdravni govor i otvaranje konferencije, gđa. Petra Ulshoefer , direktorica ILO SRO Budapest
	Glavna prezentacija 1: Barbara Murray , ILO/SKILLS Strategije u tranziciji. Pregled evropskog iskustva u vezi sa zapošljavanjem osoba sa onesposobljenjem
18.30	Večera pod pokroviteljstvom MOR-a

Petak, 7. oktobar 2005.

<u>Predsjedava:</u>	Gđa. Petra Ulshoefer , direktorica ILO SRO Budapest
08.45-09.15	Gdin. Eldan Lokmić , direktor Centra Reumal Dobre prakse i iskustva stečena u implementaciji MOR Projekta " Stvaranje mogućnosti zapošljavanja za ratom onesposobljene osobe u Bosni i Hercegovini "
09.15-09.30	Gdin. Franz Gundacker , ILO SRO Budapest Programi zapošljavanja osoba sa onesposobljenjem: pozitivna iskustva i kolateralni efekti
09.30-09.45	Gđa. Elaine Fultz , ILO SRO Budapest Povezivanje sistema naknada na ime onesposobljenja sa politikama integracije u tržište rada
09.45-10.15	Gdin. Cristian Toma , Ministarstvo rada Rumunije Osvrt na MOR istraživanje postojećeg zakonodavstva i prakse u jugoistočnoj Evropi koje se odnose na uključivanje u tržište rada
10.15-10.45	Pauza za kafu
10.45-12.00	Panel sesija kojom predsjedava gđa. Elaine Fultz , ILO SRO Budapest Kratki ciklus izjava istraživačkog tima MOR-a praćen diskusijom
12:00 – 12:30	Glavna prezentacija 2: Gdin. Jean-Luc Simon , predsjednik, Groupement Français des Personnes Handicapées Pristupi integraciji u tržište rada u zapadnoj Evropi
12:45-14:30	Ručak

14:30-16.00	Paralelni rad u radionicama da bi se utvrdilo šta je potrebno da se promovira integracija i re-integracija osoba sa onesposobljenjem i formulišu naredni koraci (tokom Konferencije bit će podijeljene posebne smjernice)
16.00-16.30	Pauza za kafu
16.30-18.00	Panel sesija kojom predsjedava gđin. Jean-Luc Simon , predsjednik, Groupement Français des Personnes Handicapées Prezentacija nalaza radionica
	Generalna diskusija
	Zaključci dana gđa. Elaine Fultz i gđin. Franz Gundacker , ILO SRO Budapest
18:30	Prijem pod pokroviteljstvom Centra REUMAL U nastavku slijedi umjetnički program

Subota, 8. oktobar 2005.

08.30-09.30	Predsjedava: predstavnik Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine Bitni elementi uspješnog prelaska sa naknada na ime onesposobljenja ka zaposlenju Komentari na nalaze radionice - gđa. Barbara Murray , gđa. Elaine Fultz i gđin. Franz Gundacker , ILO
09.30-10.00	Pauza za kafu
10.00-11.00	Panel kojim predsjedava gđa. Barbara Murray , ILO SKILLS Kretanje ka integraciji osoba sa onesposobljenjem u tržište rada: putevi, prepreke i koristi
	Kratke izjave <ul style="list-style-type: none"> - predstavnik Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine - predstavnik organizacija poslodavaca - predstavnik organizacija radnika -predstavnik NVO aktivne u području strategija namijenjenih osobama sa onesposobljenjem
	Diskusija
11.15-11.30	Sažetak i zaključci gđa. Barbara Murray i gđa. Elaine Fultz , ILO Sažetak i zaključci predstavnik Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine Pozdravne riječi gđin. Eldan Lokmić , direktor Centra Reumal
11.30	Završetak seminara Odlazak učesnika